

Prednáška 5

Obsah

- **Rezy telies**
  - Definícia rezu
  - Spôsoby zostrojovania rezu
  - Rez hranatého telesa

Rezy telies

Definícia

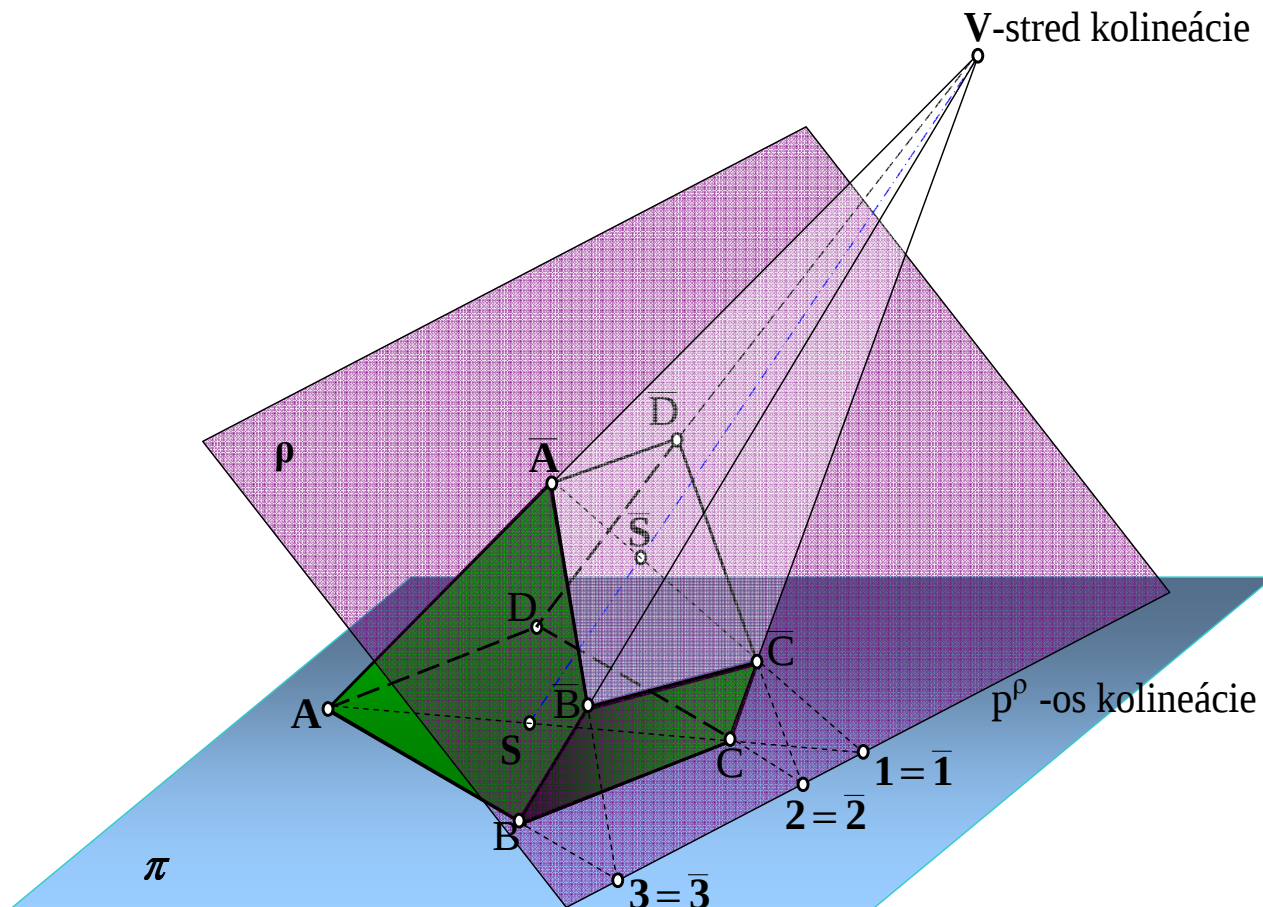
Rez telesa (plochy) rovinou ρ je množina všetkých bodov spoločných telesu (ploche) a rovine.

Spôsoby zostrojovania rezu

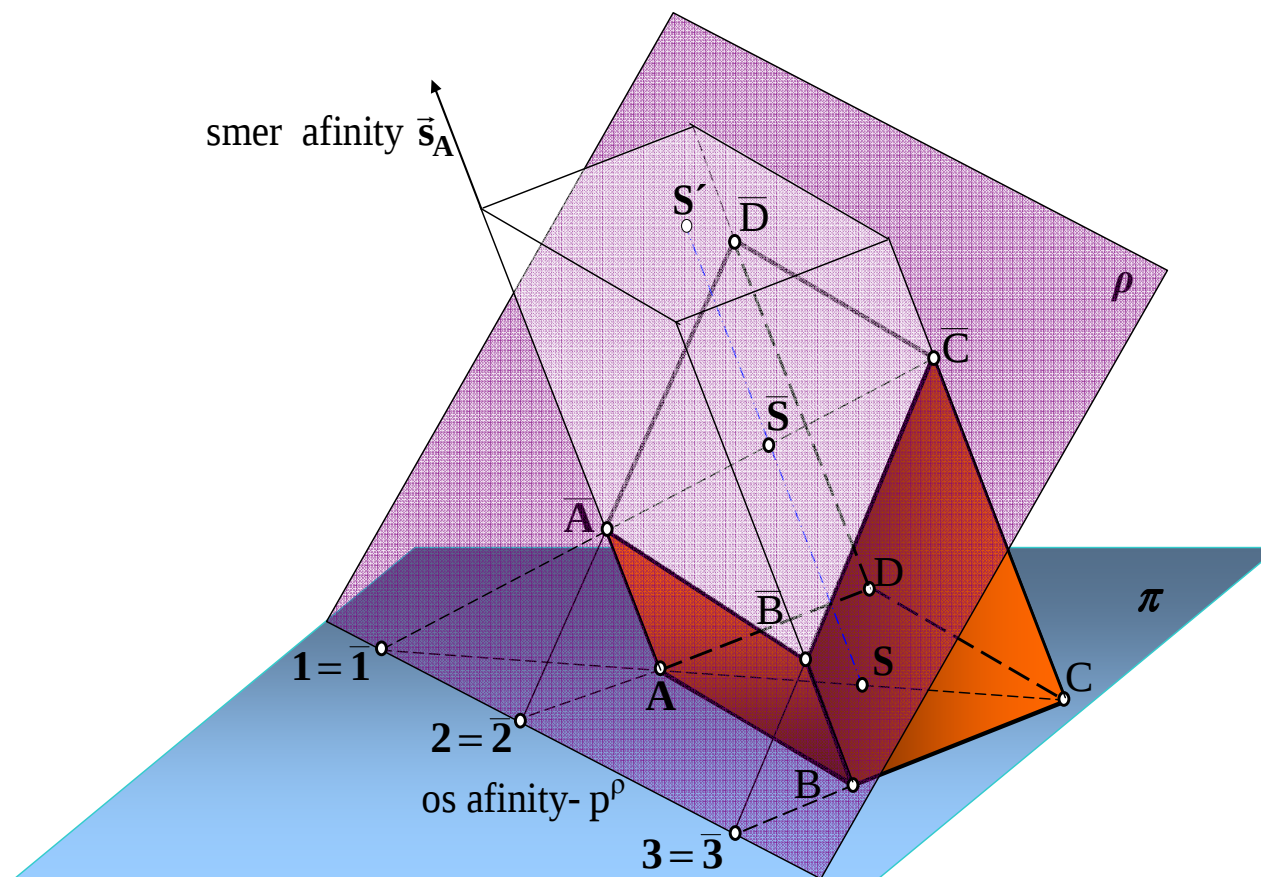
1. Zostrojíme priesečníky tvoriacich priamok telesa (plochy) s rovinou ρ .
2. Využijeme vzťah perspektívnej kolineácie (osovej afinity), ktorý je medzi podstavou telesa a rezom.

Platí:

- Medzi podstavou a rezom **ihlana** alebo **kužel'a** nevrcholovou rovinou je vzťah **perspektívnej kolineácie**, ktorej os je priesečnica roviny podstavy s rovinou rezu, stred kolineácie je vrchol ihlana (kužel'a).

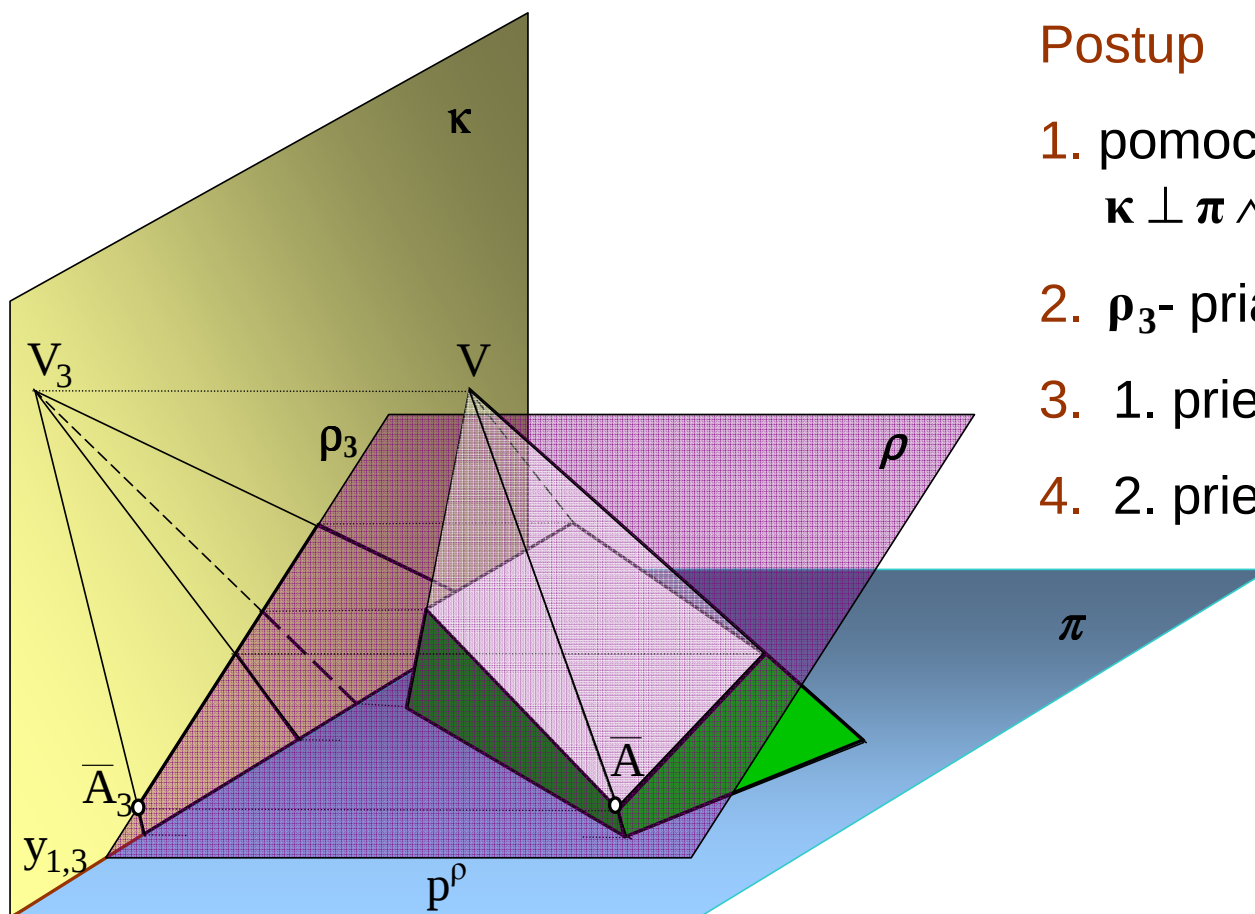
- Medzi podstavou a rezom **hranola** alebo **valca** nevrcholovou rovinou je vzťah **osovej afinity**, ktorej os je priesečníca roviny podstavy s rovinou rezu a smer afinných lúčov je smer tvoriacich priamok.

Rez telesa pomocou 3.priemetne

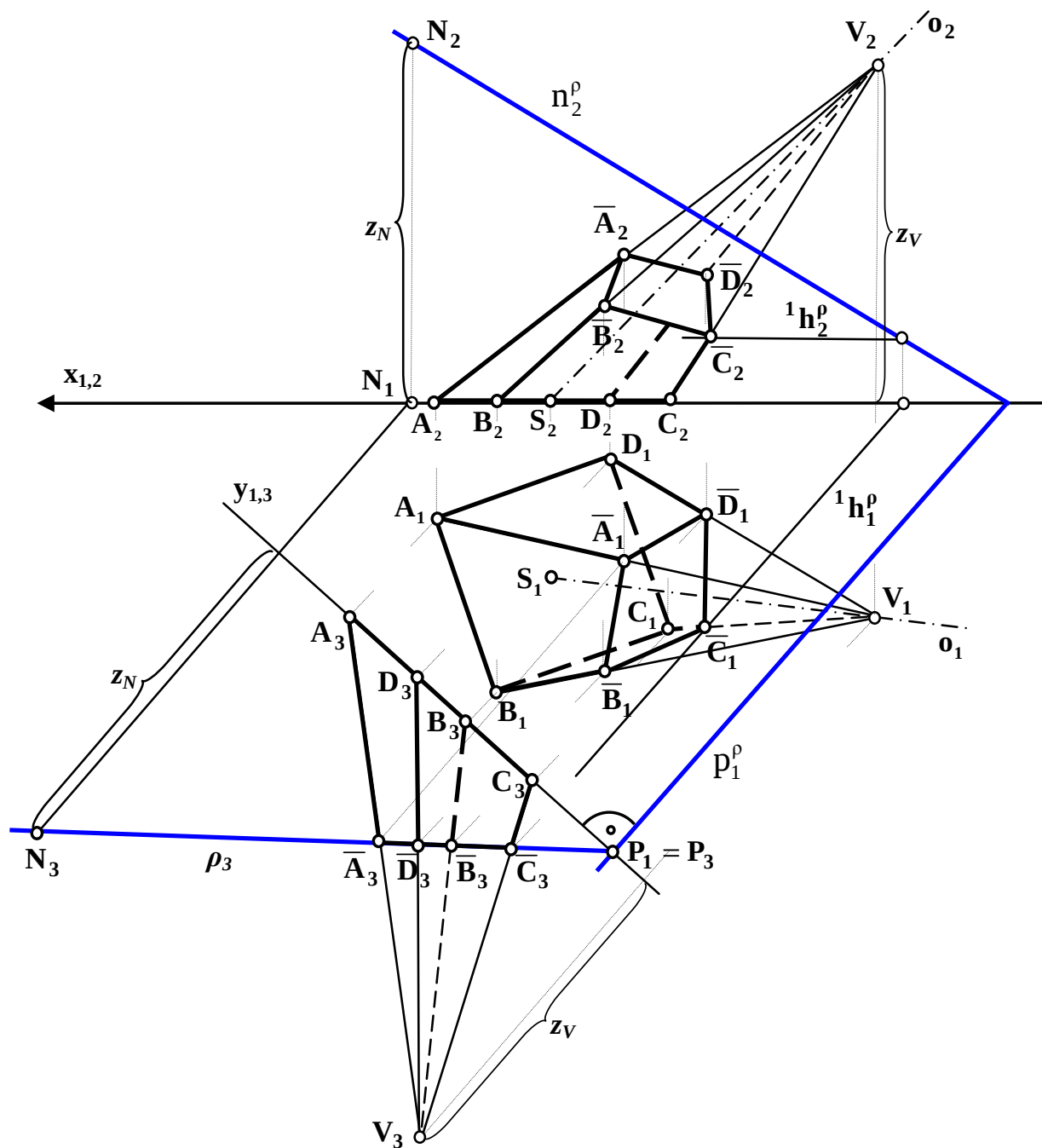
(priesečníky hrán s rezovou rovinou)

Úloha 1: Zobrazte šikmý 4-boký ihlan s podstavou v π zrezaný rovinou ρ . Daný je stred podstavy $S(2,5;3;0)$, bod podstavy $A(5;2,5;0)$, vrchol ihlana $V(-4;5;6,5)$ a rezová rovina $\rho(-6;7;4)$.

Postup

1. pomocná priemetňa
 $\kappa \perp \pi \wedge \kappa \perp \rho$
2. ρ_3 - priamka, rez-úsečka
3. 1. priemet rezu
4. 2. priemet rezu

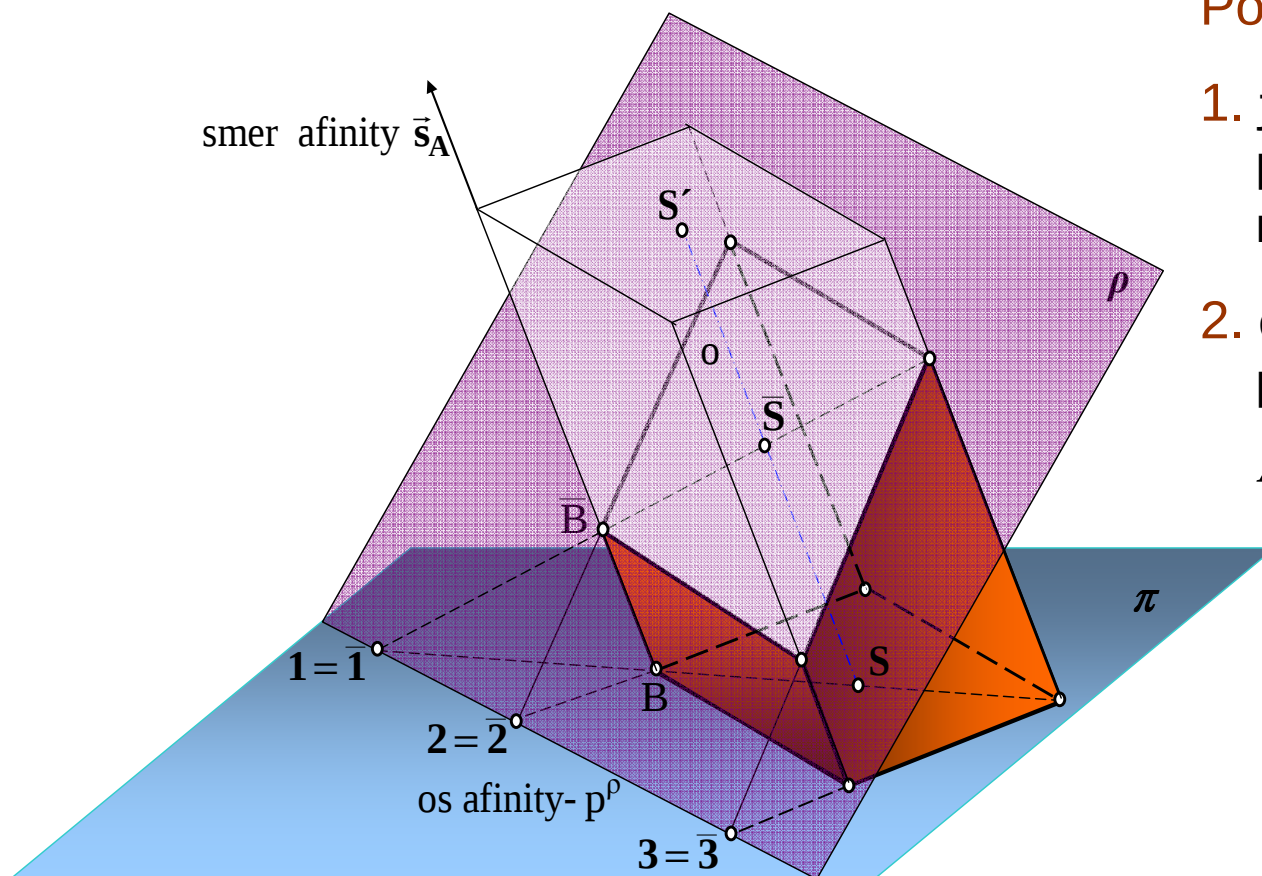

Postup

1. 1. a 2. priemet telesa
2. 3. priemet telesa
3. $\rho_3 = P_3 N_3$
4. 3. priemet zrezaného telesa
5. $\bar{A}_1, \bar{B}_1, \bar{C}_1, \bar{D}_1$
6. $\bar{A}_2, \bar{B}_2, \bar{C}_2, \bar{D}_2$
7. viditeľnosť

Rez telesa pomocou osovej afinity

Úloha 2: Zobrazte šikmý 4-boký hranol s podstavou v π zrezaný rovinou ρ . Daný je stred podstavy $S(-5;5;0)$, bod podstavy $D(-7;1,5;0)$, stred hornej podstavy $S'(3;6;6)$ a rezová rovina $\rho(9;8;7)$.

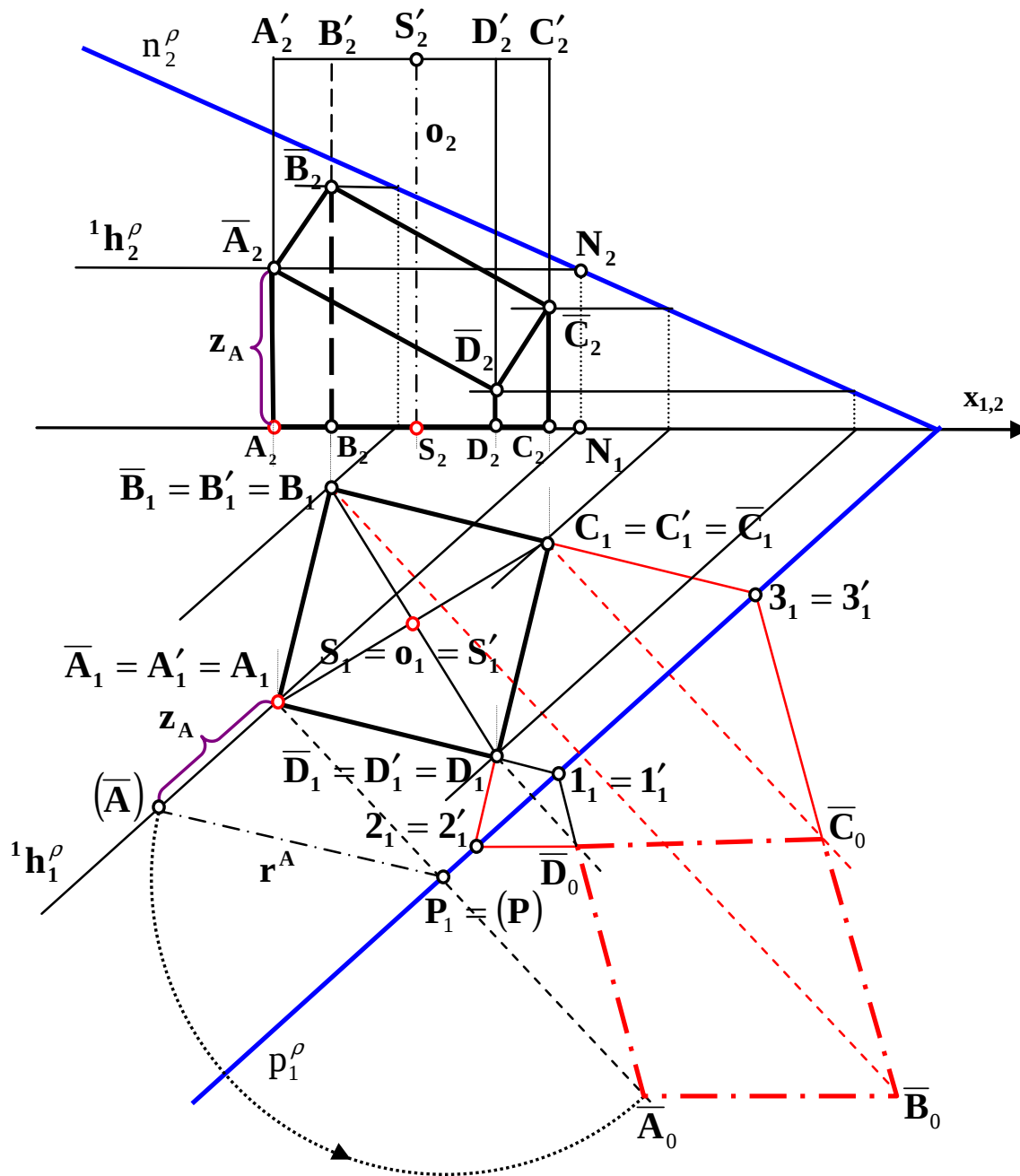
Postup

1. jeden bod rezu ako priesečník priamky s rovinou ρ ($\bar{S}$)
2. ďalšie rezové body pomocou afinity $A(os - p^\rho, S \rightarrow \bar{S})$

Úloha 3: Zobrazte pravidelný 4-boký hranol s podstavou v π zrezaný rovinou ρ .
Daný je střed podstavy $S(1;3,5;0)$, bod podstavy $A(3,5;5;0)$, výška
hranolu $v=6$ a rezová rovina $\rho(-8,5;7,5;4,5)$.

Zistite veľkosť rezového štvoruholníka.

stup

1. priemet telesa

2. priemet telesa

ez:

$$A_1 = A'_1 = \bar{A}_1$$

$$B_1 = B'_1 = \bar{B}_1$$

$$C_1 = C'_1 = \bar{C}_1$$

$$D_1 = D'_1 = \bar{D}_1$$

$\bar{A}_2, \bar{B}_2, \dots$

pomocou hlavných priamok

veľkosť rezu otočením ρ do π